

УДК 342.9

ТИЛЬЧИК В.В.

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН
ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ СПОРІВ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВИРІШЕННЮ
ЗАСОБАМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА**

У статті проведено аналіз чинних норм Податкового кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, якими встановлено спеціальний порядок вирішення спорів у сфері публічно-правових відносин, що виникають унаслідок відсутності кореспонденції, наявності прогалин, різночитань тощо. Відповідно, виникає низка проблем у правозастосуванні органами доходів і зборів, зокрема під час реалізації окремих забезпечувальних заходів виконання податкового обов'язку.

Ключові слова: адміністративне судочинство, спори у сфері публічно-правових відносин, податкові правові відносини, правове регулювання, владно-управлінські функції.

В статті проведено аналіз діючих норм Налогового кодекса Украины, Кодекса административного судопроизводства Украины, которыми установлен специальный порядок разрешения споров в сфере публично-правовых отношениях, возникающих вследствие отсутствия корреспонденции, наличия пробелов, разночтений и тому подобное. Соответственно, возникает ряд проблем в правоприменении органами доходов и сборов, в частности при реализации отдельных обеспечительных мер исполнения налоговой обязанности.

Ключевые слова: административное судопроизводство, споры в сфере публично-правовых отношений, налоговые правовые отношения, правовое регулирование, властно-управленческие функции.

The article analyzes the current norms of the Tax Code of Ukraine, the Code of Administrative Justice of Ukraine, which establishes a special procedure for resolving disputes in the field of public-legal relations that arise as a result of lack of correspondence, the availability of gaps, discrepancies, etc. Accordingly, there are a number of problems in law enforcement by revenue and collection authorities, in particular when implementing certain security measures to fulfill the tax obligation.

Key words: administrative justice, disputes in the field of public-legal relations, tax legal relations, legal regulation, power and administrative functions.

Вступ. Проблематиці виконання податкового обов'язку, його правовому забезпеченню, вирішенню спорів у цій сфері приділена увага багатьох учених. Цінним надбанням вітчизняної юридичної науки стали праці В.Б. Авер'янова, В.М. Бевзенка, В.Т. Білоуса, Л.К. Воронової, Л.М. Касьяненко, М.П. Кучерявенка, Т.О. Коломоєць, О.А. Лукашева, О.П. Рябенко, О.В. Тильчик, А.М. Тимченка та інших. Однак пропозиції в наукових публікаціях цих вчених неповною мірою сприйняті на рівні законодавчого закріплення, крім того, стрімкий розвиток вказаних правовідносин вимагає переосмислення доктринальних положень з урахуванням потреби прогнозування наслідків цього на тривалий часовий період.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз чинних норм Податкового кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, якими встановлено спеціальний порядок вирішення спорів у сфері публічно-правових відносин, що виникають унаслідок відсутності кореспонденції, наявності прогалин, різночитань тощо.

Результати дослідження. Варто зацентувати на тому, що правозастосовна діяльність публічної адміністрації в Україні, зокрема і у сфері оподаткування, перебуває на не надто високо-

© ТИЛЬЧИК В.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права і процесу та митної безпеки (Національний університет державної фіскальної служби України)

му рівні. Про це можна зробити висновки і на основі звітів міжнародних експертів [1] (за даними Всесвітнього банку, Україна займає 71 позицію серед 190 країн світу за оцінкою простоти ведення економічної діяльності) і аналізу даних про наявні спори та практику їх вирішення адміністративними судами.

В умовах реформування продукується збільшення обсягу державного регулювання публічних правовідносин, а отже, й кількісних показників нормативно-правових актів. На жаль, варто констатувати, що правове забезпечення більшості реформаційних процесів здійснюється шляхом нарощування маси (а не якості) правових норм. Така ситуація не може не супроводжуватися негативною оцінкою. Несистемність кодифікації та велика кількість проблем правового регулювання, помножених на дискрецію публічної адміністрації у правозастосуванні, стають підставою для характеристики конфліктності публічно-правових відносин. Вказані проблеми детермінують появу спорів у сфері публічно-правових відносин та надмірного завантаження адміністративних судів з урахуванням особливостей їх юрисдикції.

Найбільш конфліктним видом публічно-правових відносин, спори у сфері яких набувають масовості та створюють обтяження з урахуванням їх кількості для адміністративних судів, є податкові. Доктринальною проблемою визнано розмитість підходу законодавця до забезпечувальних процедур, застосування яких спрямовується на виконання податкового обов'язку, оскільки Податковий кодекс України (далі – ПК України) чіткої системи таких процедур не містить [2]. У зв'язку із цим більшість спорів виникає із приводу їх застосування та погодження контролюючими органами.

Так, відповідно до положень абз. 1 п. 95.3 ст. 95 ПК України стягнення коштів із рахунків платника податків у банках, що обслуговують такого платника (далі за текстом статті ПК України – курсив авт.), здійснюється за рішенням суду, яке направляється до виконання контролюючим органам, у розмірі суми податкового боргу або його частини. Ч. 2 п. 95.3 регламентується порядок прийняття рішення про погашення усєї суми податкового боргу за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі, та вказується, що контролюючий орган звертається до суду щодо надання дозволу. Саме рішення суду щодо надання вказаного дозволу і є підставою прийняття контролюючим органом рішення про погашення усєї суми податкового боргу (абз. 3 п. 95.3 ст. 95 ПК України) [5] (далі без посилання на Податковий кодекс – курсив авт.).

Цікаво, що у п. 95.4 ст. 95 ПК України вказано на зможу контролюючого органу на підставі рішення суду здійснювати стягнення коштів у рахунок погашення податкового боргу за рахунок готівки, яка належить такому платнику податків. Тож, у першому випадку контролюючий орган звертається до суду з метою отримання дозволу як обов'язкової підстави для формування власного рішення, в іншому – вказується на зможу контролюючого органу діяти вже на підставі цього ж рішення суду. Вже в абз. 2 п. 95.5 ст. 95 ПК України вказується, що за певних обставин (визначених цим абзацом ПК України) контролюючий орган без звернення до суду приймає рішення про стягнення коштів за рахунок готівки, що належить такому платнику податків, який має податковий борг, та/або коштів із рахунків такого платника у банках. Варто зазначити, що умовою для застосування саме вказаної процедури (вочевидь особливої – курсив авт.) є, зокрема, те, що сума податкового боргу перевищує 5 млн грн.

За таких обставин знову виглядає сумнівним та не досить послідовним положення щодо здійснення судового контролю за законністю діяльності такого суб'єкта владних повноважень. Причому варто констатувати відсутність виникнення спірних правовідносин, що розвиваються у процесі погашення податкового боргу (чи то стягнення його сум).

Такі висновки пов'язані з аналізом статей КАС України. Так, ст. 269 КАС України встановлено особливості подання заяв по суті справи в окремих категоріях адміністративних справ, зокрема тих, що стосуються справ, визначених ст.ст. 273–277, 280–283, 285–289 цього Кодексу. Заявою серед інших актів-документів визнається, зокрема, позовна заява. Однак ст. 283 КАС України, яка визначає особливості оскарження у справах за зверненнями органів доходів і зборів при здійсненні ними визначених законом повноважень, вказано, що ці органи звертаються із заявою, а не позовною заявою (курсив – авт.). Причому ч.ч. 1–6 цієї статті КАС України перелічені вимоги, що пред'являються органом доходів і зборів до адміністративного суду, а не до платника податків (очевидно – курсив авт.). Окремо варто наголосити, що звернення органу доходів і зборів із заявою до адміністративного суду першої інстанції в рамках особливої провадження відбувається відповідно до вимог, передбачених ч.ч. 1, 4 ст. 283, якими передбачено обставини відмови у відкритті провадження за такою заявою, серед яких наявність спору про право та/чи невідповідність заявлених вимог, перелічених в абз. 1 такої статті КАС України [3].

Заява ж як форма звернення до органів державної влади визначається положеннями ч. 2 ст. 3 «Основні терміни, що вживаються у цьому Законі» Закону України «Про звернення громадян». Такою є звернення громадян, *а не органів державної влади* (курсив авт.), із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності [4]. Варто зацентувати на відсутності серед суб'єктів звернення адміністративного суду, оскільки формою звернення до нього є позовна заява (абз. 8 ст. 4 КАС України «Визначення термінів»), а не заява відповідно до КАС України [3]. Відповідно до ст. 12 «Сфера застосування Закону» (*Закону України «Про звернення громадян» – курсив авт.*) допускається інший порядок, відмінний від порядку, визначеного цим Законом, що встановлюється, зокрема, КАС України [4].

Таким чином, відносини, що виникають у процесі здійснення особливого провадження (*розгляд справи у зв'язку із заявленими вимогами*) за зверненням із заявою про реалізацію визначених КАС України владних повноважень органів доходів і зборів, можна охарактеризувати як потенційно конфліктні, тобто такі, що не є предметом спору, однак виникають у зв'язку із реалізацією суб'єктом власних владних повноважень, пов'язаних із примусовим погашенням податкового боргу (зокрема із застосуванням заходів примусу). Заявлена в концептуальних нормативно-правових актах публічно-сервісна діяльність центральних органів виконавчої влади не передбачає звернення суб'єкта владних повноважень до платника податків із метою врегулювання питання щодо погашення податкового боргу перед зверненням до суду задля застосування забезпечувальних заходів.

Подальший аналіз положень ПК України також дає змогу виділити такі, які можна вважати підставою для виникнення спору в названих публічних правовідносинах. У Главі 4 «Визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати та оскарження рішень контролюючих органів» у ст. 57 ПК України визначаються строки сплати податкового зобов'язання. П. 57.2 ст. 57 ПК України передбачено, що коли відповідно до ПК України або інших законів України контролюючий орган самостійно визначає податкове зобов'язання платника податків із причин, не пов'язаних із порушенням податкового законодавства, та надсилає (вручає) податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум платнику податку, такий платник зобов'язаний сплатити нараховану суму податкового зобов'язання у строки, визначені в ПК України та ст. 297 Митного кодексу України, а якщо такі строки не визначено – протягом 30 календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення про таке нарахування. У наступному пункті в абз. 1 вказується, що у разі визначення грошового зобов'язання контролюючим органом за підставами, зазначеними у пп. 54.3.1–54.3.6 п. 54.3 ст. 54 ПК України платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення, крім випадків, коли протягом такого строку платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення контролюючого органу [5]. Виникають зауваження: по-перше, щодо підстав, які визначені пп. 54.3.1–54.3.6, і передбаченої у п. 54.3.3 підстави нарахування контролюючим органом сум податкових зобов'язань з окремого податку або збору контролюючим органом за відсутності порушень із боку платника податків; по-друге, викликає запитання наявність роз'яснення у п. 57.3 ст. 57 ПК України, що коли платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення, зупиняється обчислення строку, протягом якого такий платник податків зобов'язаний сплатити суму грошового зобов'язання. У зв'язку із таким формулюванням очевидно, що умовами п. 57.2 не передбачена можливість оскарження податкового повідомлення рішення, в якому визначено податкове зобов'язання платника податків із причин, не пов'язаних із порушенням податкового законодавства. Відповідно, у наведених положеннях ст. 57 ПК України врегульовано одні й ті самі публічно-правові відносини у сфері справляння податків і зборів, що й у ст. 56 ПК України «Оскарження рішення контролюючих органів». Тож, суддям адміністративних судів під час вирішення таких спорів варто виходити з наведених висновків і застосовувати положення ст. 56 ПК України (спеціальної, щодо конкретного суб'єкта, щодо ст. 57 ПК України). Окремо варто зазначити, що оскарження податкового повідомлення-рішення щодо визначення грошового зобов'язання платника податків із причин, не пов'язаних із порушенням податкового законодавства, в першому випадку оскаржується, відповідно до ст. 56 ПК України, протягом 30 календарних днів, в іншому – протягом 10 календарних днів. Щоб виключити такі прогалини щодо кореспонденції норм в одному й тому самому нормативно-правовому акті, варто внести зміни до ПК України, зокрема, п. 57.3 ст. 57 викласти у такій редакції:

«У разі визначення грошового зобов'язання контролюючим органом за підставами, зазначеними у підпунктах 54.3.1, 54.3.2, 54.3.4–54.3.6 пункту 54.3 статті 54 ПК України, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення».

Наступною проблемою, що має бути розв'язана з метою мінімізації різничань та підстав виникнення спорів у сфері, що розглядається, є така, що пов'язана з необхідністю вживання конкретно визначених термінів та понять у нормативно-правових актах, не допускаючи їх безсистемного нарощування. Як приклад, ПК України містить, з одного боку, досить широкий перелік визначення понять, які вживаються у його нормах, зокрема у ст. 14 ПК України «Визначення понять». Так, пп. 14.1.11 п. 14.1 ст. 14 ПК України визначається поняття «безнадійна заборгованість» як заборгованість, що відповідає одній із конкретизованих у цьому підпункті ознак. Окремою нормою ст. 101 ПК України передбачено, що під терміном «безнадійний» розуміється податковий борг або заборгованість платника податку за певних підстав, наведених у пп. 101.2. вказаної статті. Виникає питання співвідношення понять «безнадійна заборгованість» та «безнадійний податковий борг (заборгованість)». Лише враховуючи, що перелік ознак, наведених у пп. 14.1.11 п. 14.1 ст. 14 та пп. 101.2. ст. 101 ПК України відрізняється, можна дійти висновку, що йдеться про абсолютно різні поняття, які вживаються для характеристики правовідносин, у першому випадку – приватноправових, у другому – публічно-правових.

В аспекті порушеного питання варто навести положення ст. 5 ПК України, що має назву «Співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами» та містить формулювання, що якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням ПК України, з метою регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення ПК України (п. 5.2 ст. 5 ПК України). Однак виникає логічне питання підходу обраного законодавцем у наведеному прикладі. Поза увагою залишається підхід щодо формулювання понять, термінів, положень у ПК України відповідно до положень інших чинних законодавчих актів. Враховуючи проголошену мету – покращити інвестиційний клімат в Україні, спростити адміністрування податків, зборів, інших обов'язкових платежів, логічним є очікування чіткості формулювань у нормативному акті, що регулює відповідні відносини, – ПК України, недопущення надмірного завантаження його термінологічними конструкціями, що не можуть бути зрозумілими учасниками правовідносин та потребують додаткового тлумачення. Наведений приклад також ілюструє спробу в гонитві за уникненням тавтології вживати поняття одного термінологічного ряду, що ускладнює правозастосування.

Зворотна ситуація описана у публікації «Розстрочення податкового боргу як окремий спосіб погашення зобов'язань» [6], в якій автор наводить положення рішення Верховного Суду у справі № 2а-25767/10/0570 адміністративне провадження К/9901/40938/18 (ЄДРСРУ № 78131142) [7], де зазначено, що розстрочення/відстрочення судового рішення (відповідно до КАС України [3]) за своєю суттю відрізняється від розстрочення/відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків (ст. 100 ПК України) [5]. Таким чином, можна стверджувати, що Верховний Суд змушений констатувати очевидні речі практикам-адвокатам.

Зважаючи на те, що вказане питання ставало предметом судового розгляду, необхідно забезпечити уникнення схожих ситуацій.

Важливість розв'язання окреслених проблем, пов'язаних із предметом спорів у сфері податкових правових відносин, можна проілюструвати на прикладі аналізу Постанови Восьмого апеляційного адміністративного суду від 28.02.2019 р. № 857/1291/19 з приводу провадження щодо розгляду апеляційної скарги ГУ ДФС у Львівській області на рішення Львівського окружного адміністративного суду від 18.12.2018 р. Предметом спору у цьому разі виступає рішення ГУ ДФС у Львівській області щодо застосування до платника податків забезпечувальних процедур у вигляді адміністративного арешту майна платника податків. При цьому важливо звернути увагу, що ДФС України, відповідно до абз. 2 пп. 94.6.2 п. 94.6 ст. 94 ПК України, має право лише звертатися до адміністративного суду з метою отримання рішення про арешт коштів на рахунок платника податків (про це йшлося вище). Тобто суд приймає рішення про застосування вказаної забезпечувальної процедури. Як зазначається у наведеній Постанові (Постанова Восьмого апеляційного адміністративного суду від 28.02.2018 р. № 857/1291/18), під час прийняття рішення у цій справі суд враховував «аналогічну» правову позицію, вирішуючи подібні спори, викладену в Постанові Верховного Суду від 11 грудня 2018 р. у справі № 813/2197/17, яка прийнята відповідно до ч. 5 ст. 242 КАС України. Аналіз як вказаної Постанови Верховного Суду, так і Постанови Восьмого апеляційного адміністративного суду [7; 6] засвідчує, що для прийняття рішення судді аналізували положення ПК України та інших підзаконних нормативно-правових актів щодо визначення

переліку повноважень контролюючого органу в указаній сфері, зокрема можливості застосування, як окремих забезпечувальних заходів: адміністративного арешту майна платників податків та адміністративного арешту коштів на рахунках платника податків у банках, що його обслуговують.

Верховний Суд у наведеній справі вказав, що кошти є такою складовою частиною майна платника податків, що становить загальний об'єкт, водночас має свої особливості та різницю виникнення підстав для вчинення відповідних дій, пов'язаних із встановленням певного виду обмеження щодо такого майна (коштів) у вигляді арешту, а також можливим порядком його застосування. Обидва види арешту різняться процедурою застосування – або за рішенням керівника податкового органу (щодо майна, відмінного від коштів), або за рішенням суду (арешт коштів). У зв'язку з цим має місце різна правова природа виникнення та регулювання цих предметів, які не можна вважати тотожними в межах спірних правовідносин [7]. Наведені положення не викликають заперечень. Однак виникає питання можливості та власне повноти проведеного аналізу норм ПК України та інших нормативно-правових актів, на підставі яких сформульовано рішення. По-перше, у ПК України в ст. 94, яка має назву «Адміністративний арешт майна», вказано обставини застосування цього способу забезпечення виконання платником податків його обов'язків. Серед них є перелік обставин, які пов'язані з наявністю у платника податків податкового боргу, і обставини, що пов'язані з іншими порушеннями з боку платника податків, зокрема тими, що вчиняються під час застосування процедур контролю уповноваженим суб'єктом.

При цьому законодавець у вказаній нормі окремо передбачає особливості встановлення обставин застосування адміністративного арешту товарів, які виготовляються, зберігаються, переміщуються або реалізуються з порушенням правил, визначених митним законодавством України чи законодавством із питань оподаткування акцизним податком, та товарів, у тому числі валютних цінностей, які продаються з порушенням порядку, визначеного законодавством, якщо їх власника не встановлено (п. 94.7 ст. 94 ПК України) [5]. Стосовно коштів на рахунках платника податків у банках, що його обслуговують, особливостей переліку обставин застосування їх арешту не передбачено, незважаючи на очевидну різницю правової природи предмета – коштів та майна. Фактично у ст. 94 ПК України йдеться про єдиний забезпечувальний спосіб (адміністративний арешт майна платників податків, у тому числі й коштів, товарів, цінностей тощо) із виділенням окремих особливостей процедури застосування. Разом із тим очевидно є наявність неточності формулювання наведених положень ПК України. Такі прогалини поглиблюються і формулюванням положень ст. 283 КАС України, що врегульовує особливості провадження за зверненнями органів доходів і зборів (відповідно до ПК України назва вказаного суб'єкта – «контролюючих органів»). У ч. 1 ст. 283 КАС України визначається перелік предмета звернення контролюючого органу до суду у процесі здійснення ними визначених законом повноважень. На увагу заслуговує наявність таких: «3) надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі» (абз. 2, 3 п. 95.3 ст. 95 ПК України); та «5) стягнення коштів за податковим боргом» (абз. 1 п. 95.3 ст. 95 ПК України). Вказані положення відображають особливості процедур погашення податкового боргу за рахунок майна, що перебуває у податковій заставі, та коштів. Вказаною нормою визначається, що майно і кошти є предметом звернення контролюючого органу до адміністративного суду, що розглядається за єдиним порядком, незважаючи на те, що стосовно першого контролюючий орган на підставі дозволу суду самостійно приймає рішення про стягнення, а стосовно другого суд приймає рішення про стягнення, а контролюючий орган його виконує.

Висновки. З урахуванням проведеного аналізу очевидно є необхідність із метою уточнення єдиного підходу до розуміння предмета адміністративного арешту майна платника податків та конкретизації особливостей процедури його застосування внесення змін до ст. 94 ПК України та ст. 283 КАС України, що варто викласти у такій редакції:

п. 94.2 ст. 94 ПК України «арешт майна (у тому числі коштів на рахунках платника податків) може бути застосовано, якщо з'ясується одна з таких обставин: *далі за текстом ...*»;

пп. 20.1.33 п. 20.1 ст. 20 ПК України «звертатися до суду щодо застосування арешту майна (в тому числі коштів на рахунках платника податків за наявності обставин, передбачених п. 94.2 ст. 94 цього Кодексу)».

Враховуючи, що вказані способи забезпечення стосуються функцій контролюючих органів, перелік яких наводиться у ст. 19¹ ПК України «Функції контролюючих органів» варто коректно сформулювати положення пп. 19¹.1.21 п. 19¹ ст. 19¹ ПК України та викласти його у такій редакції:

«застосовують адміністративний арешт майна (в тому числі коштів) платника податків, та/або *далі за текстом ...*».

Зважаючи на пропонувані зміни до ПК України та з урахуванням вищенаведених аргументів, варто абз. 2 ч. 1 ст. 283 КАС України викласти у такій редакції:

«2) підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту майна (за виключенням коштів) платника податків»;

Доповнити абз. 2 ч. 1 ст. 283 КАС України п. 2¹ та викласти його у такій редакції:

«2¹) застосування адміністративного арешту коштів платника податків».

Внесення таких змін дасть змогу упорядкувати відносини, що виникають у зв'язку з виконанням окремих повноважень контролюючого органу, пов'язаних із використанням способів забезпечення виконання платником податків його обов'язків, та запобігти збільшенню маси потенційно конфліктних публічно-правових відносин внаслідок недоліків їх правового регулювання.

Список використаних джерел:

1. Україна піднялась у рейтингу Doing Business на чотири позиції. URL: <https://www.dw.com/uk/>
2. Кучерявенко М.П. Методологічні питання податкової доктрини. *Публічно-правова доктрина України*. Т. 2. 2013. С. 552–578.
3. Кодекс адміністративного судочинства України : кодекс. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
4. Про звернення громадян. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 47. Ст. 256. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Податковий кодекс України : Кодекс. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Морозов Є. Розстрочення податкового боргу як окремих способів погашення зобов'язань. 2019. URL: <https://blog.liga.net/user/emorozov/article/32748>
7. Рішення Верховного Суду у справі № 2а-25767/10/0570, адміністративне провадження К/9901/40938/18 (ЄДРСРУ № 78131142). URL: <https://taxlink.ua/ua/print/court/5381/>

УДК 342.9-057.36

ТОЛОЧКО В.В.

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті досліджені основні підходи до визначення поняття «профілактика». Розглянуто проблеми співвідношення категорій «профілактика», «попередження» та «переконання». В процесі аналізу положень нормативно-правової бази та практики профілактичної діяльності органів Національної поліції щодо забезпечення економічної безпеки визначено поняття останньої та окреслено перелік її заходів щодо забезпечення економічної безпеки в діяльності органів Національної поліції.

Ключові слова: профілактика, попередження, переконання, Національна поліція, економічна безпека.

В статье рассмотрены основные подходы к определению понятия «профилактика». Рассмотрены проблемы соотношения категорий «профилактика», «предупреждение» и «убеждение». В результате анализа положений нормативно-правовой базы и практики профилактической деятельности органов Национальной полиции относительно обеспечения экономической безопасности определено понятие последней и очерчен перечень ее мер относительно обеспечения экономической безопасности в деятельности органов Национальной полиции.

Ключевые слова: профилактика, предупреждение, убеждение, Национальная полиция, экономическая безопасность.

© ТОЛОЧКО В.В. – ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки (докторантури та ад'юнктури) (Харківський національний університет внутрішніх справ)